

WELKOM!

**SCALE-UP
TOEKOMST BESTENDIGE
SPORTVELDEN**

*NINA VAN KRANENDONK (GEMEENTE
AMSTERDAM)*

MATTHIJS DE BOORDER (GEMEENTE HAARLEM)

Scale up | toekomstbestendige sportvelden

circulair - modulair - energie opwekkend – klimaat adaptief

Presentatie BSNC “Kunstgres”

Co-funded by the
European Union

Agenda

- Ambities Amsterdam / Haarlem
- Waar gaat het om?
  - Milieu-impact kunstgras
- Aanleiding project
  - Politiek en inkoop
- Opzet project Scale up
  - Ambities, partners, data
- Wat volgt?
  - Inkoopstrategie
  - Webinars / matchmaking
- Vragen en opdracht

Ambities Gemeente Haarlem en Amsterdam

- Gemeenten willen klimaatneutraal, aardgasvrij, klimaatadaptief en circulair zijn
- Amsterdam en Haarlem hebben Routekaart Duurzaamheid vastgesteld
- Revolverend fonds ingericht en een duurzaamheidsbegroting
- Dit vertalen naar de buitensport accommodaties..

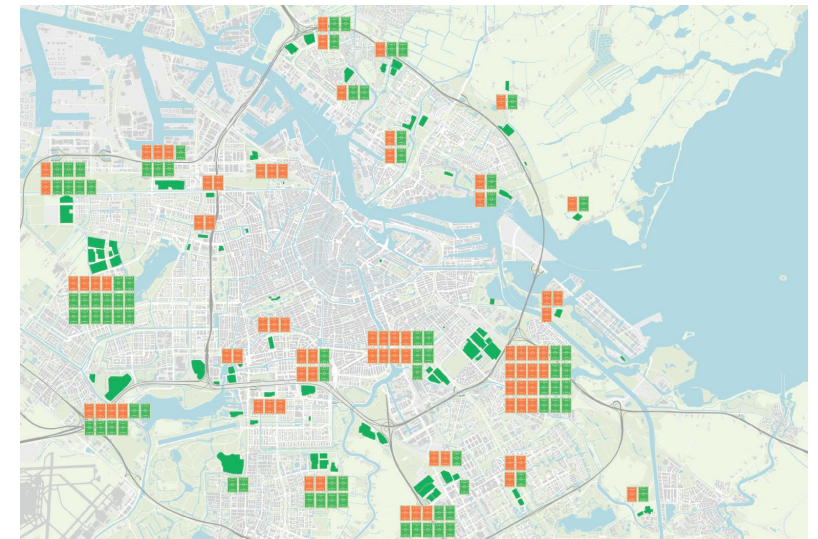
Waar gaat het om?

De impact van 1 kunstgrasveld:

- Ca 899 ton CO₂ bij productie
- Gem. 8713 ton virgin materiaal
- 2841 ton afval na 10 jaar
- Uitloging van ca 3,5 kg infill / micro plastics in de omgeving
- Hitte eiland: kunstgras gem. ca 62.5 °C in zomer
- Biodiversiteitsverlies
- Besparingspotentieel van 6286 m³ drinkwater

Gebruik Kunstgras neemt toe
(ca. 210 velden in A'dam / Haarlem)

→Opgave: hoe beperken we de negatieve milieu impact!?

Aanleiding project

- 2017: Zembla uitzending → Amsterdam besluit: Kurk!
  - 2019: Urgentie blijft vanuit politiek:
Kunstgras nota 2020 (A'dam) raadsbesluit infill (kurk) Haarlem
  - 2021: Kans vanuit inkoop: Meerjarig contract nodig
  - Zien diverse innovaties in de markt, doen veel pilots
  - Maar.. opschaling lastig! oa door aanbestedingsregels
- Hoe zorgen we voor toekomstbestendige velden en borgen we innovatie binnen contract?
- Samenwerking gestart tussen Sport (Haarlem/A'dam)
Ingenieursbureau (inkoop), stedelijk innovatie bureau

Scale Up slimme sportvelden

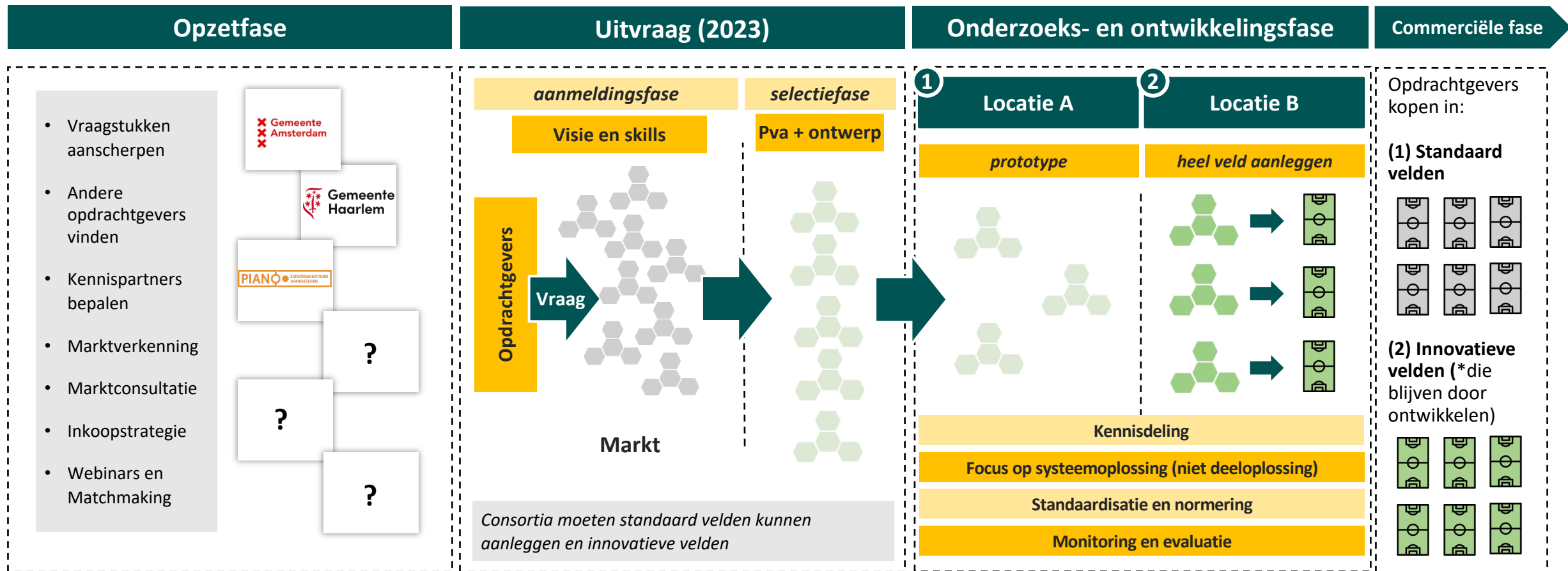

Wat is Scale up? Samen innoveren en opschalen

- Overheden dagen samen de markt uit om met oplossingen voor hun transitievraagstukken te komen
- Het inkooptraject heeft een onderzoek- en ontwikkelingsfase en erna een commerciële fase
- Oplossingen worden tijdens 2 verschillende toepassingsmomenten aangescherpt
- Overheden stellen hun data en expertise beschikbaar
- Overheden werken samen met kennispartners en marktpartijen om uiteindelijk de beste oplossingen in te kopen

Fasering van de Scale Up aanbesteding

1 Vragenlijst

Vul deze in en stuur deze op vóór 17 januari 2022 via de website www.innovatiepartners.nl.

2 1-op-1 gesprekken

Geef bij indiening aan of u hiervoor open staat.

3 Resultaten MC

Vind de resultaten van de marktconsultatie in februari 2022 op de website www.innovatiepartners.nl.

4 Voorbereiden en matchmaking

Voorbereiden op de komende aanbesteding en eventueel zoeken en afspraken maken met partners.

5 Deelname aan de aanbesteding

Publicatie van de aanbesteding zal in 2023 plaatsvinden.

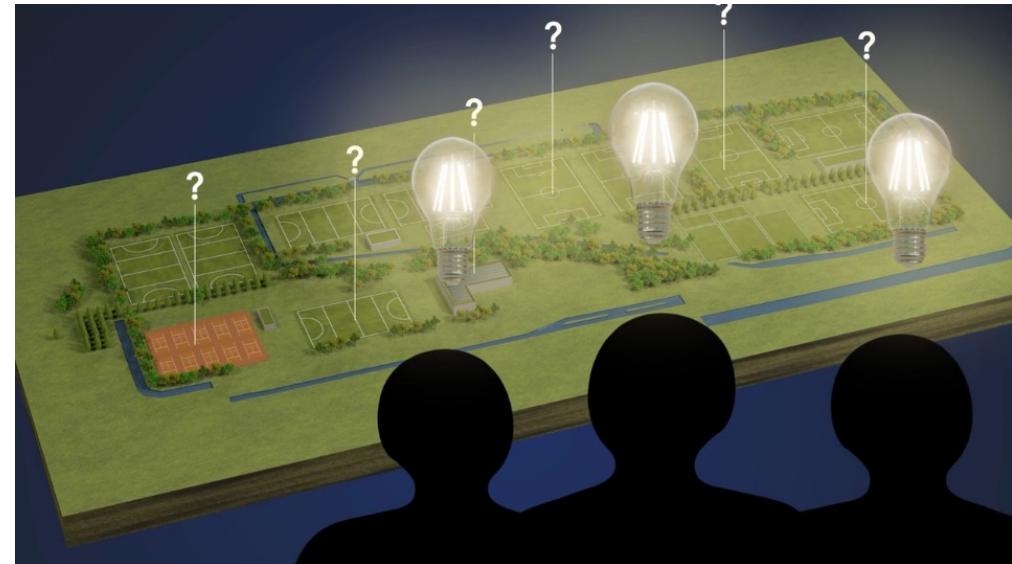
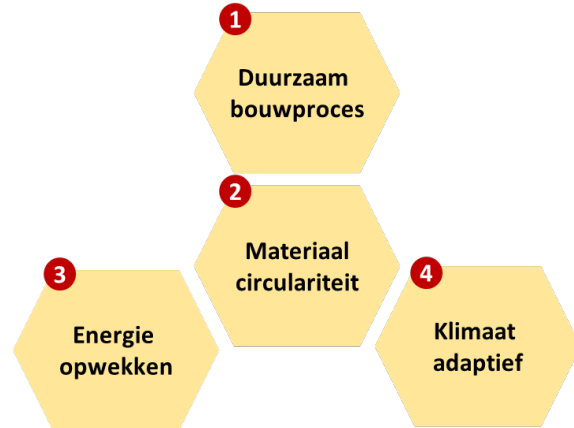

Scale up: Opzet fase

Stap 1: Wat zoeken we?

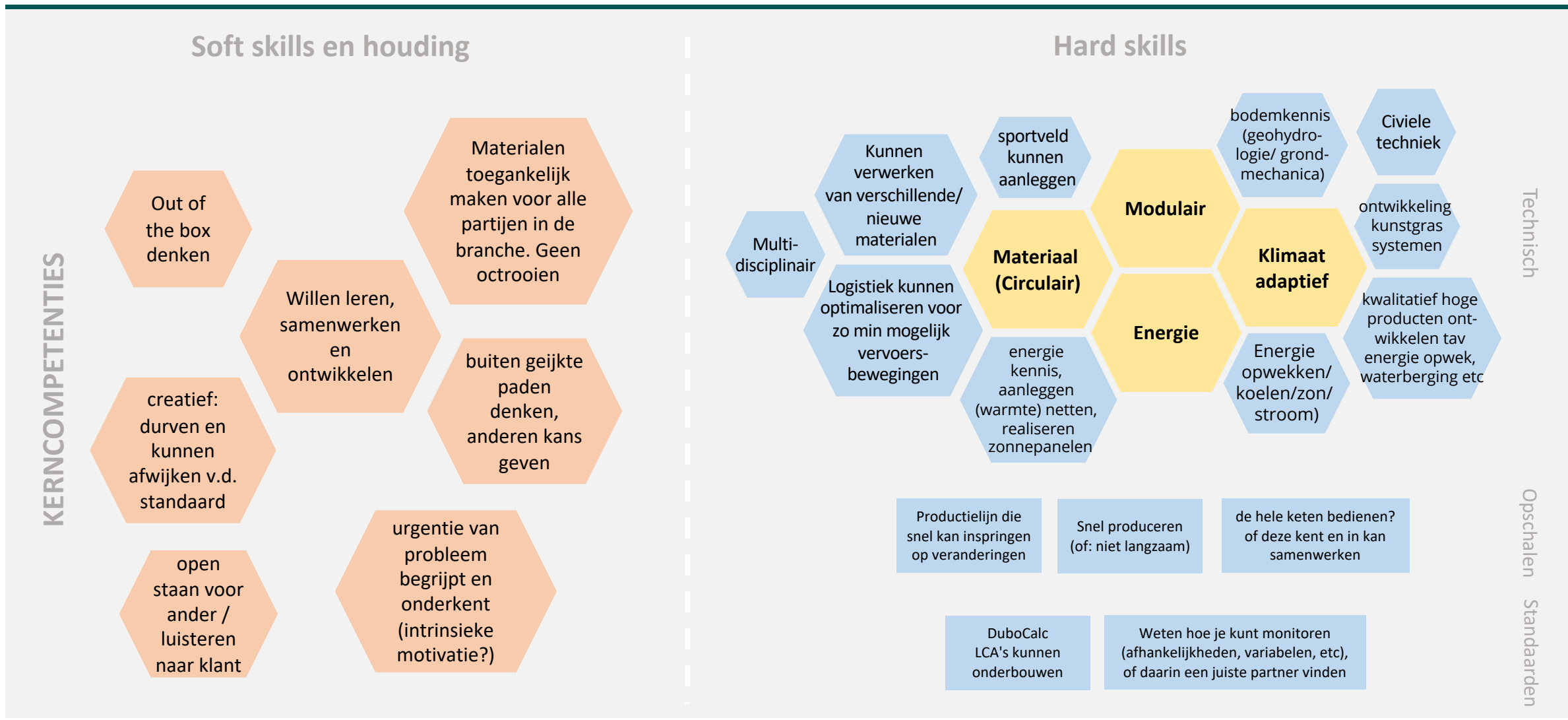
Een oplossing op 4 ambities

Ambities in film

Waar vragen we om?

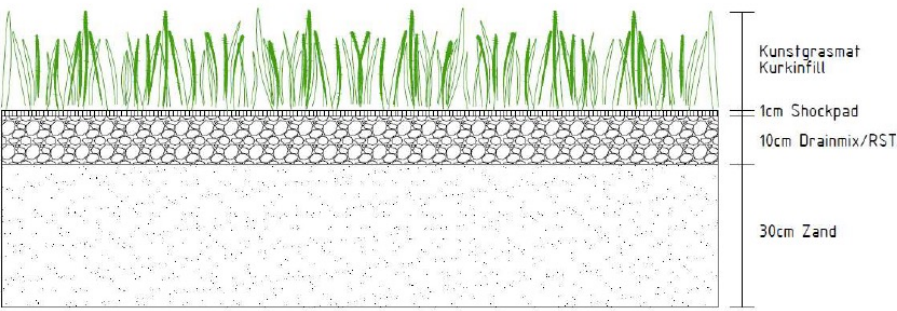
Kerncompetenties van een consortium

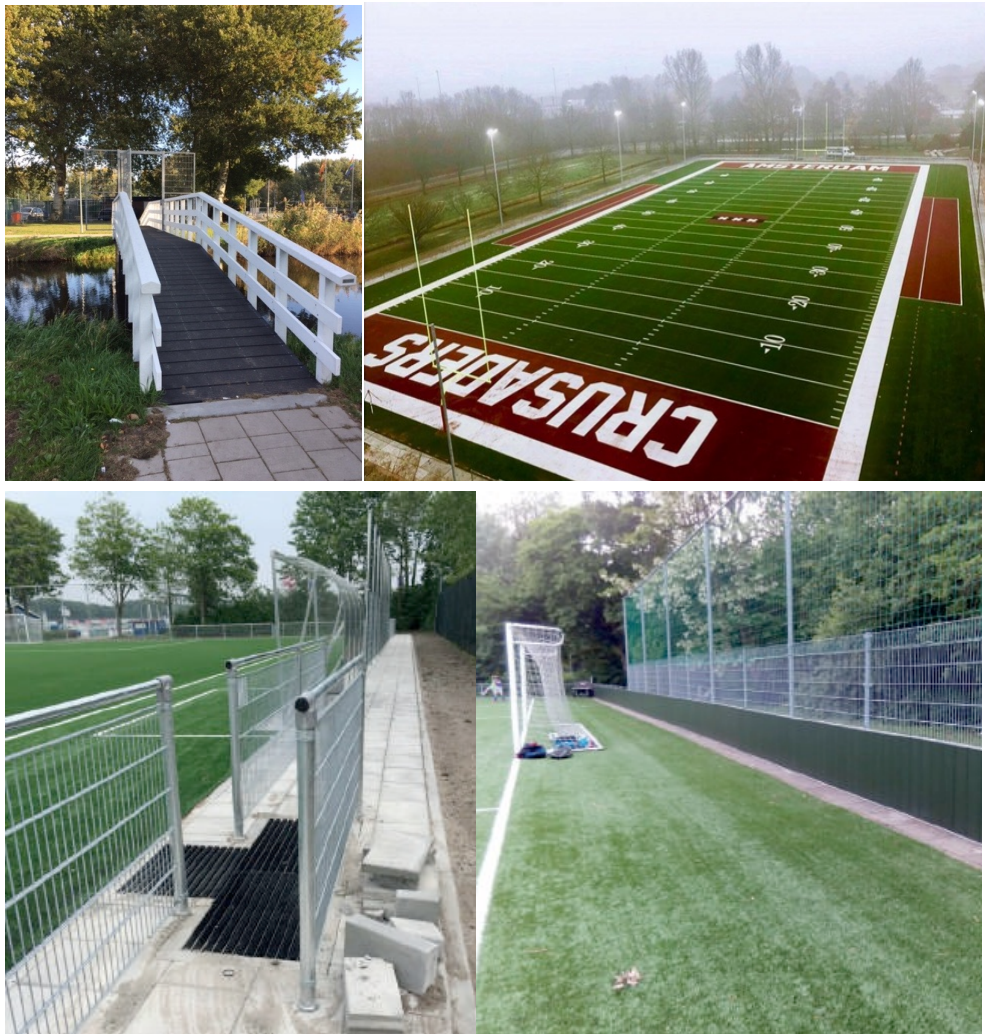
Data beschikbaar maken: kpi's

DOORSNEDE AMSTERDAMSE STANDAARD

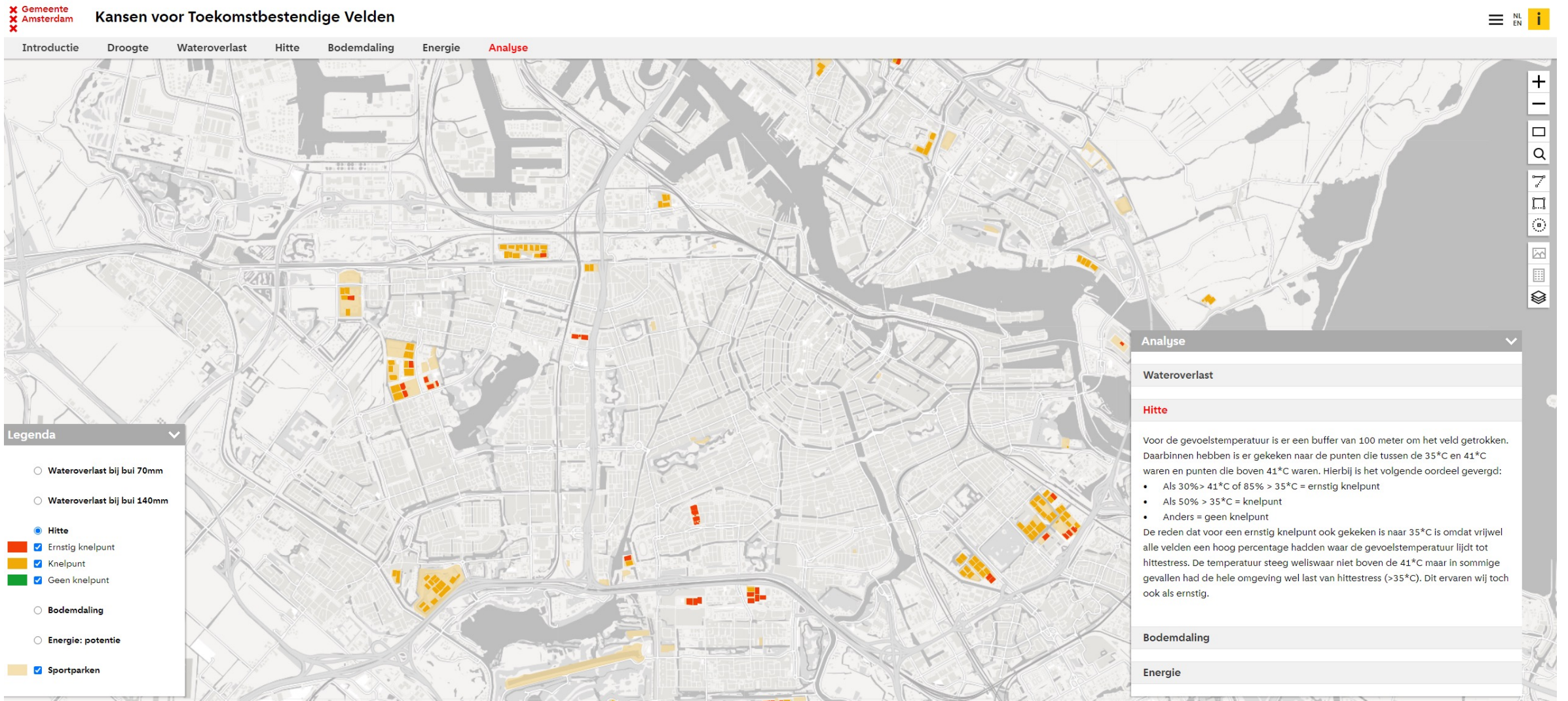
Veldgrootte =	7800	m2	MKI totaal veld	62.501	MKI
			CO2 eq (A-D)	1.680.850	CO2 (kg CO2-eq)
			Investering totaal veld	€ 383.292	euro
			TCO totaal veld	€ 548.691	euro
			Wateropslag in veld	546	m3
			Gewicht constructie één veld	6.029	ton

Duurzaam aspect:	zand d 0.30	grond 0.40	betonplaat	Drainmix	Schockpad	kunstgrasmat
	kental	kental	kental	kental	kental	kental
Basis kentallen						
Milieu effect (fase A-D)	0,73 mki/m2	0,03 mki/m2	5,79 mki/m2	0,29 mki/m2	0,55 mki/m2	0,62 mki/m2
CO2 eq (A-D)	8,60 co2 eq/m2	4,85 co2 eq/m2	54,21 co2 eq/m2	11,62 co2 eq/m2	5,20 co2 eq/m2	4,37 co2 eq/m2
Investering	€ 5,40 /m2	€ 7,60 /m2	€ 8,54 mki/m2	5,00 /m2	4,60 /st	18,00 /m2
TCO (fase A-C)	€ 5,40 /m2	€ - /m2	€ 20,22 /m2 veld	5,00 /m2	4,60 /st	33,13 /m2
Circulariteit	7 R	7 R	2,00 R	7,00 R	2,00 R	4,00 R
Gewicht	495 kg/m2	- kg/m2	81 kg/m2 veld	190 kg/m2	0,12 kg/m2	2 kg/m2

Data op orde: kaartanalyse: sport als probleemoplosser?

Samenwerken tussen gemeenten

---

1. Als opdrachtgever en mede inkoper (Gemeente Haarlem)

2. Toekomstige afnemer

- (MRA) gemeenten waar al samenwerking mee is;
- O.a. via MRA Platform Circulair Inkopen & Opdrachtgeverschap en Sportinnovatie platform van VSG / kenniscentrum sport.

3. Follow city: o.a. Buyers Group PIANOo

- Willen op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen
- Gebruikmaken van documentatie die ontwikkeld is, bijv.:
  - Inkoopstrategie
  - Marktconsultatiedocument
  - Gunningsleidraad

Vervangingsopgave in beeld

- Voor komende 5 jaar ca 93 veld vervangingen, Haarlem en Amsterdam
- Nieuwbouw komt er nog bij
- Lengte contract bepaalt scope

Jaar Gemeente Haarlem	Voetbal KG	Handbal/korfbal/ hockey KG	Hockey (water)	Overig KG
2023	1	3		1
2024	3 + 2x1/2			2
2025	4 1/2			3
2026			1	
2027	5	1	1	2
<i>Totaal</i>	<i>14 1/2</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>8</i>

WINDSTREEK	WINDSTREEK	SPORT	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	TOTAAL
NOORD	NOORD	V. KUNSTGRAS	0	2	3	0	2	1	2	0	1	2	1	14
OOST	OOST	V. KUNSTGRAS	2	8	3	3	5	6	0	8	1	4	1	41
ZUID	ZUID	V. KUNSTGRAS	1	1	0	0	0	3	1	2	2	1	0	11
WEST	WEST	V. KUNSTGRAS	2	3	2	1	2	4	7	3	1	1	0	26
NOORD	NOORD	HOCKEY	0	1	2	0	0	2	0	0	0	0	0	5
OOST	OOST	HOCKEY	1	2	3	1	2	0	0	2	3	0	0	14
ZUID	ZUID	HOCKEY	4	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	8
WEST	WEST	HOCKEY	0	1	0	1	2	0	4	1	1	0	0	10
NOORD	NOORD	KORFBAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OOST	OOST	KORFBAL	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
ZUID	ZUID	KORFBAL	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
WEST	WEST	KORFBAL	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	5
TOTAAL	TOTAAL	TOTAAL	11	21	13	10	16	17	14	16	9	9	2	138

LIFE+ : Europese samenwerking

- Circular Economy and Quality of Life
(to Environmental governance topics)
- Aanvraag gedaan op het inkoop proces
- In samenwerking met Haarlem en Pianoo
- Benutten MRA Roadmap Circulair Inkopen
- Aanvraag is gehonoreerd (augustus 2022).
- “Replication and transfer to other cities”
- Haarlem coördinator Urban Agenda:
Eur. programma innovatief en verantwoord
aanbesteden

Vervolg Scale Up- doorkijk

- Ondertekenen Samenwerkingsovereenkomst met Haarlem – formele start LIFE
- Updates via mail en nieuwsbrief (meld je aan!)
- Communicatie over inkoopstrategie (mrt)
- Volgen webinars (meld je aan!)
- Publicatie selectie leidraad (medio mei)

Vragen?

Meld je aan:
[Innovatiepartners.nl](https://innovatiepartners.nl)
duurzamesport@amsterdam.nl

Co-funded by the
European Union

Voor in de pauze: Oefening kerncompetenties

- Vorm een groep met min. 3 anderen uit de zaal
  - Bespreek met elkaar:
    - Wat je in te brengen hebt als expertise of aan welke ambitie je kunt bijdragen
    - Wat jij belangrijk vindt binnen een samenwerking
  - Koppel terug tijdens de borrel of mail!
-
- Huiswerk opdracht?:
    - Zoek in jouw netwerk geïnteresseerden en breng dit project onder de aandacht!

Innovatiepartners.nl
duurzamesport@amsterdam.nl